

Lavička lenochů

I.

Na konec května bylo nezvykle horko. Propocená košile se lepila k tělu a páčila na kůži. Ještě že se mi cestou po pěšině od Pacherova kříže směrem k jeskyni Pekárna opíralo slunce do zad, a ne do tváří.

„Taky by mohlo mít to hloupé slunce špetku rozumu a aspoň na chvíli se někam schovat,“ pomyslel jsem si v duchu. Ale teprve když jsem došel k vyhlídce, které místní říkají Oblá skála, se ohnivý kotouč konečně ukryl za tmavý mrak a na krajinu se snesl chladivý stín. Nepřinesl ale očekávanou úlevu. Nohy mi ztěžkly a padla na mne taková únava, že jsem jen s obtížemi urazil pár posledních kroků a zprudka dosedl na kraj dřevěné lavičky. Nevěnoval jsem se ale výhledu do údolí pode mnou. Můj zrak nejprve spočinul na rozkvétajícím trsu tolitu, pak se mi oční víčka zavřela a poslední, co jsem ucítil, byl náhlý závan větru ve tváři.

II.

Z dřímoty mě probralo zachvění dřevěné desky pode mnou. Nepatrně se nadzvedla a tlumeně rozkmitala, jako když se někdo zprudka posadí na její druhý konec. Pokusil jsem se vstát, ale nešlo to. Nohy jako by zapustily kořeny hluboko do skály a tělo jako by přimrzlo k lavičce. A i kdybych snad dokázal aspoň trošku otočit hlavu, stejně by mi to nebylo nic platné. Pevně slepená víčka by mi nedovolila prohlédnout si nenadálého návštěvníka.

„Další takový co spílá slunci?“ ozval se vedle mne tichý, ale přitom pronikavý skřehotavý hlas.

„Další takový, co má přitom tu drzost lenořit zbůhdarma na mé lavičce?“ pokračoval neznámý.

Chtěl jsem se ohradit, že ta lavička je tu snad pro každého, ale nevysoukal jsem ze sebe jediné slovo. Přes sevřené rty nevyšla jediná slabika a zdřevěnělý jazyk nevydal jedinou hlásku.

„Á panáček už i mluvit zapomněl. Další takový, co mi tu bude dělat společnost a nebude přitom rušit můj klid! Stejně, jako všichni, co tady seděli před ním. A teď se mi marně snaží uniknout. Protože jenom slunce jim k tomu dává sílu. Protože jenom to má větší moc nežli já. Ale nikdy nevydrží svítit dostatečně dlouho na to, aby mi kdokoli z nich dokázal uprchnout.“

„Ta lavička přece k posezení přímo vybízí,“ pomyslel jsem si v duchu. „A takových jako já, těch už letos bylo. Ale nikdo z nich tu přece nezůstal!“

„A nemysli si, že si vymýšlím, že tu nikdo další není. To jenom ty jsi zatím ani jednoho z nich nespátřil. Protože se neumíš pořádně dívat!“ navázal hlas na moje myšlenky.

„Proměnil jsem je v toho, kdo sem dávno patří. A tebe čeká stejný osud. Ledaže bys mi dokázal, že máš zdejší kraj stejně rád jako já. Že ho znáš stejně dobře jako já. Že se po něm umíš rozhlížet stejně pozorně jako já. A že přitom uhádneš, v koho tě jinak proměním.“

Skřehotavý hlas se odmlčel a když po chvíli zanotoval následující slova, zněla stále stejně tiše, ale jejich nepříjemná pronikavost byla najednou ta tam:

*„Vidět je i vidět není,
černé oči slepé jsou,
křídla má, však neuletí
po nebi když mraky jdou.“*

„Ale pospěš si, čas máš je do té doby, než se první sluneční paprsek dotkne mé lavičky,“ dodal ještě.

III.

Otevřel jsem oči. Protější stráni pomalu klouzal směrem ke mně stín a postupně ji zalévalo slunce. Na trsu u mých nohou jsem si najednou všiml něčeho zvláštního. Rozkvétající špinavě bílé tolitové květy byly nezvykle velké a měly podivný tvar. To na vrcholu lodyhy seděl motýl podobající se svou barvou květům. Každé z jeho nehybných předních křídel zdobila dvojice skvrn připomínajících nápadné černé oči. Skrze jejich přední průhledné konce pak byly trochu rozmazaně vidět zelené listy pod nimi. To proto ho nebylo snadné na rostlině spatřit.

„Jasoň dymnivkový, můj oblíbený motýl!“ pomyslel jsem si.

A pak sluneční paprsky pohladily rozevřená motýlí křídla. Ta se párkrát pohnula a vzápětí motýl vzlétl. Sledoval jsem ho, jak svým typickým třepotavým letem zamířil vedle mne přímo nad lavičku. Její druhý konec byl prázdný.

IV.

Od těch dob chodím jaro co jaro na okraj Mokerské plošiny nad údolím Říčky. Nejraději mám teplé polojasné počasí, když se za slabého větru loudají bílé beránky po obloze. Dokud slunce pálí, létají jasoni čiperně nad zářícím květinovým kobercem a když už si konečně sednou, tak jen na malou chvíli. Když se ale slunce schová za mrak, tak najednou není ve vzduchu ani jeden z nich. To se pak stačí pozorně dívat, kam některý z jasonů právě přistál. Pak vám často dovolí přijít až těsně k němu a nerušeně ho sledovat tak dlouho, dokud vás to nepřestane bavit. Pokud ovšem slunce nestihne vykouknout dřív.

A abyste nezapomněli, jak takový jasoň dymnivkový vypadá a jak je nejlepší ho pozorovat, můžete si přitom v duchu nebo třeba i nahlas zanotovat:

*„Vidět je i vidět není,
černé oči slepé jsou,
křídla má, však neuletí
po nebi když mraky jdou.“*